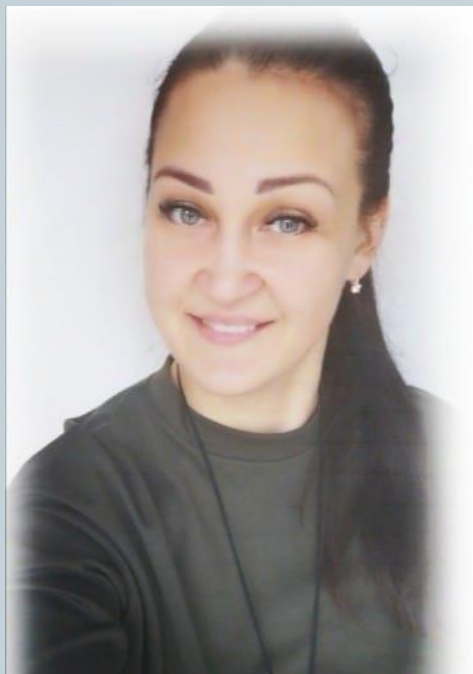

Darbas pačiam sau

PAGAL INDIVIDUALIOS VEIKLOS PAŽYMĄ

Trumpai apie save...

Nuo 2010 metų **teikiu** teisinės konsultacijas ir rengiu vykdomojo proceso dokumentus.

Vedu seminarus ir nuotolinius mokymus dokumentų rengimo, elektroninių dokumentų valdymo, archyvavimo, skolų valdymo ir asmens duomenų apsaugos klausimais.

Konsultuoju norinčius pradėti ir jau dirbančius pagal individualios veiklos pažymą.

Tvarkau individualios veiklos buhalterinę apskaitą.

Mokau įmonių darbuotojus kaip sutvarkyti archyvą, parengti dokumentacijos planą.

Ruošiu asmens duomenų apsaugos politikas, tvarkas, taisykles.

Veiklos įregistravimas, keitimas, uždarymas.

Veiklų klasifikavimas, kelių veiklų pasirinkimas.

- **Individuali veikla** – savarankiška veikla, kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį.
- Mokesčių mokėtojai (toliau – MM), norėdami pradėti veiklą, turi pateikti **REG812** formą (toliau – prašymas). Prašymą turime pateikti ne vėliau kaip veiklos vykdymo pradžios dieną. Prisijungus prie VMI portalą, autorizuotų e. paslaugų srityje Mano VMI.
- Veiklos duomenų keitimas ir veiklos uždarymas vyksta **REG812** formoje, pateikiant kintamą informaciją.
- Kuriai veiklos klasei pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK) priskiriama norima vykdyti veikla, galima pasitikslinti Lietuvos statistikos departamente tel. (8 5) 236 4716, el. p. klasifikatoriai@stat.gov.lt
- Vykdomų veiklos rūšių skaičius neribojamas.
- VMI gyventojų prašymu per 10 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos privalo išduoti pažymą **FR0468** forma apie nuolatinio Lietuvos gyventojų vykdomą individualią veiklą.
- Plečiant veiklų sąrašą ar jį mažinant veiklos pažymos numeris nesikeičia.

Veiklos pajamos, pajamų apskaitymo principai, pajamas įrodantys dokumentai, jų išrašymas

- Individualios veiklos pajamos priskiriamos **B klasės pajamoms**.
- GPMĮ nustatyta tvarka deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka pats jas gavęs gyventojas, mokestiniams metams pasibaigus pateikdamas metinę pajamų mokesčio deklaraciją.
- Gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla ir nėra įregistruotas pridėtinės vertės (toliau –PVM) mokesčio mokėtoju ir/arba savo individualiai veiklai nėra priskyres ir joje nenaudoja ilgalaikio turto, pajamos pripažįstamos **pinigų apskaitos principu**, t. y. pajamos pripažįstamos **jų gavimo momentu**. Pajamų gavimo momentu laikomas momentas, kai gyventojas lėšas gauna grynaisiais pinigais, pinigai pervedami į jo sąskaitą banke, apmokamos jo išlaidos ar pan.
- Pridėtinės vertės mokesčio mokėtojas arba individualiai veiklai priskyrus ir joje naudojant ilgalaikį turtą, individualios veiklos pajamos pripažįstamos pagal **kaupimo apskaitos principą**.

- Kaupimo apskaitos principo esmė: pajamos pripažįstamos tada, kai jos uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą.
- Pinigų apskaitos principo esmė: pajamos pripažįstamos tada, kai jos gaunamos.

Sąskaita faktūra /PVM sąskaita faktūra išrašoma **prekių perdavimo arba paslaugos suteikimo momentu**.

- o atsiskaičius anksčiau ar vėliau grynaisiais, pinigų gavimo momentu naudojami kiti Buhalterinės apskaitos dokumentai (išankstinė sąskaita, pinigų priėmimo kvitas).
- Gyventojai, kurie vykdydami individualią veiklą pirkėjams ar paslaugų gavėjams išrašo sąskaitas faktūras, pirkėjui grąžinus prekes turi pildyti dokumentus, iš kurių turinio galima būtų nuspręsti, kad prekė grąžinta pardavėjui, o pinigai – pirkėjui. Tai gali būti laisvos formos pirkėjo prašymas grąžinti pinigus ir pardavėjo surašytas aktas, praktikoje kreditinė sąskaita.

SĄSKAITA FAKTŪRA

Serija: EK Nr. 012 Data: 2019/12/31

Pardavėjas

Pirkėjas

Registracijos adresas

Registracijos adresas

I.V. vykdymo pažymos Nr.

Pavadinimas

Kiekis

Mato vnt.

Kaina

Valiuta

Suma

El.parduotuvės programavimo darbai

1

vnt

100

EUR

100.00

Suma Eur

100.00

Suma žodžiais:

Vienas šimtas eurų ir 00 ct.

Mokėti:

100.00 Eur

Paslaugos teikėjas

Pareigos, vardas, pavardė, parašas

Paslaugos gavėjas

Pareigos, vardas, pavardė, parašas

Pastaba. Sąskaita apmokama bankiniu pavedimu.

Ne/Leidžiami atskaitymai, ribojamos išlaidos. Išlaidas pateisinantys dokumentai

Išlaidos turi būti pagrįstos dokumentais,

- turinčiais visus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme ir kituose teisės aktuose numatytus privalomus apskaitos dokumentų rekvizitus.
- Išlaidos kasos aparatų kvitais gali būti pagrįstos tik tuo atveju, jeigu prekių ar paslaugų, kurių įsigijimą patvirtina kasos aparato kvitas, vertė su PVM) neviršija 100 Eur, o perkant degalus – jei vertė (su PVM) neviršija 150 Eur ir jame yra visi privalomi rekvizitai, taip pat pirkėją identifikuojantis rekvizitas (-ai) .
- Prekių ir paslaugų įsigijimo **iš užsienio** vienetų ir gyventojų atvejais **išlaidos** gali būti **pagrindžiamos** užsienio vienetų ir gyventojų **surašytais dokumentais**, jeigu iš šių dokumentų galima nustatyti ūkinės operacijos turinį (bankiniai pavedimai, užsakymų lapai, sąskaitos, prekių pristatymo važtaraščiai).
- Išlaidos, nepriklausomai nuo taikomo apskaitos principo (pinigų ar kaupimo) iš **IV pajamų atskaitomos neatsižvelgiant į tai, ar jos faktiškai apmokėtos.**
- Jei gyventojas naudoja automobilį, nuomoja patalpas ar priskiria savo gyvenamas patalpas veiklos vykdymui, įsigija įrengimus ar techniką tai priskiriama ilgalaikiam turtui. Deklaruojama EDS sistemoje FR0457 formoje, įsigytas turtas dėvėti.

https://www.vmi.lt/cms/web/kmdb/1.8.11/-/asset_publisher/00hS/document/id/8281150;jsessionid=A78A510116D3A9C30E136BBEDEF5CC8

Pajamų ir išlaidų žurnalo vedimas Individualios
veiklos buhalterinės apskaitos programa
www.cflow.lt ar www.saskaita123.lt ar **LAPS (VMI)**

- Gyventojas, taikantis pinigų apskaitos principą ir gyventojas, taikantis kaupimo apskaitos principą, privalo pildyti Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalą (toliau
- – Žurnalas). Gyventojas, vykdamas individualią veiklą, Žurnalą gali įsigyti parduotuvėse, prekiaujančiose buhalterinės apskaitos blankais arba pasigaminti, vadovaujantis 2003-02-17 finansų ministro įsakymu Nr. 1K-040 patvirtinta pavyzdine forma. Taip pat gyventojas Žurnalą gali pildyti ir kompiuteriu.
- Gyventojui uždrausta savo veiklos apskaitos vedimui tuo pačiu metu naudoti abi priemones: elektroninę ir neelektroninę.

- Gyventojas vykdančias kelių rūšių individualią veiklą privalo pildyti atskirus Žurnalus visoms vykdomoms individualios veiklos rūšims, kurios nurodytos Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymyje FR0468.
- Duomenys apie gautas pajamas ir patirtas išlaidas į Žurnalą įrašomi ne vėliau kaip iki **paskutinės kito mėnesio dienos**. Jei per mokestinį laikotarpį į žurnalą įrašoma daug įrašų, tai gyventojas gali daryti tarpinių sumų įrašus (kas mėnesį, ketvirtį, pusmetį), kuriuos privalo pasirašyti.
- Žurnalas pildomas skirtingai, priklausomai nuo to, kokį apskaitos principą taiko gyventojas, įregistravęs individualią veiklą pagal pažymą:
  - - **Pinigų apskaitos principą taikantis gyventojas** daro atskirą įrašą Žurnale, kai faktiškai gauna pajamų iš individualios veiklos arba kai turi išlaidų, susijusių su faktiškai gautomis individualios veiklos pajamomis, neatsižvelgdamas į tai, ar jos apmokėtos;
  - - **Kaupimo apskaitos principą taikantis gyventojas** daro atskirą įrašą Žurnale, kai uždirba pajamų, neatsižvelgdamas į pinigų gavimą, arba kai turi išlaidų, susijusių su uždirbtomis individualios veiklos pajamomis, neatsižvelgdamas į tai, ar jos apmokėtos.

- Gyventojas, pasirinkęs leidžiamais atskaitymais laikyti **30 procentų** gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų, neprivalo pildyti Žurnalo skilčių, susijusių su išlaidomis.
- **Gyventojai privalo** saugoti apskaitos dokumentus, kuriais pagrindžiamos pajamos ir išlaidos, apskaitos registrus – Žurnalus – teisės aktuose nustatytą laiką – **ne mažiau kaip 10 metų**.
- Gyventojai, pasirinkę leidžiamais atskaitymais pripažinti 30 proc. pajamų sumą, neprivalo saugoti apskaitos dokumentų, kuriais pagrindžiamos išlaidos.

Rekomenduojama apskaitą vesti ir naudoti individualios veiklos buhalterinės apskaitos programas ar mokesčių inspekcijos **platformoje iAPS sistemoje**.

<https://www.vmi.lt/cms/web/kmdb/1.16.2.4>

2019 metų pajamų registracijos žurnalas

Mėnesis	Eilės Nr.	Data	Dokumento data,pavadinimas, numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)
1	2	3	4	5	6
2019 metai	1	2019/03/24	2019-03-24 Sąskaita faktūra SF Nr. 101	Programavimo praktiniai užsiėmimai	570.00
	2	2019/04/26	2019-04-26 Sąskaita faktūra SF Nr. 102	Programavimo praktiniai užsiėmimai	570.00
	3	2019/04/29	2019-04-29 Sąskaita faktūra SF Nr. 103	Programavimo praktiniai užsiėmimai	570.00
	4	2019/05/14	2019-05-14 Sąskaita faktūra SF Nr. 104	Programavimo praktiniai užsiėmimai	570.00
	5	2019/05/31	2019-05-31Sąskaita faktūra SF Nr. 105	Programavimo praktiniai užsiėmimai	570.00
			Viso per metus		
				REZULTATAI 2019 metai	Eurais
				Pajamos	2850.00
				Išlaidos	855.00
				Pelnas	1995.00
				Praėjusių metų nuostolis	0.00
				Mokesčiai VMI	99.75
				Mokesčiai Sodrai 12.52 proc	224.80
				Mokesčiai Sodrai 6,98 proc	125.33

INDIVIDUALIOS VEIKLOS VYKDYTOJA

VARDENĖ PAVARDENĖ

VEIKLOS KODAS

A/K. 4555555555

PAŽYMA NR. 555555

Užsakomasis pardavimas paštu

2019 metų išlaidų ir pajamų registracijos žurnalas

Mėnesis	Eilės Nr.	Data	Dokumento data, pavadinimas, numeris	Operacijos turinys	Pajamų suma (eurais)	Išlaidos-leidžiami atskaitymai, susiję su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu (eurais)			
						Rankių, medžiagų įsigijimas (techninių aptarnavimas)	Reklamos/Paštomatų /Apskaitos išlaidos	Kanceliarinės/siuntų išlaidos	Bendra suma
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			Išlaidų atkėlimas likučių pagrindu iš 2018 m.	prekių likutis		1031.55			1031.55
SAUSIS	1	2019/01/04	2019-01-04 PVM sąskaita faktūra SERM Nr.	Apgyvendinimo paslaugos			45.87		45.87
	2	2019/01/06	2019-01-06 Kvitas Nr. 669091669091	Kuro išlaidos					0.00
	3	2019/01/11	2019-01-11 PVM sąskaita faktūra IZ Nr. 0002	Prekės pardavimas(per banką)	385.35				0.00
	4	2019/01/12	2019-01-12 PVM sąskaita faktūra CC0107 NR.	Medžiagų įsigijimas				14.40	14.40
	5	2019/01/13	2019-08-13 PVM sąskaita faktūra DIZ104742	Reklamos sąnaudos			12.70		12.70
	6	2019/01/14	2019-01-14 PVM sąskaita faktūra PRD Nr. 118343	Inventoriaus įsigijimas				26.05	26.05
	7	2019/01/15	2019-01-15 Sąskaita faktūra BUH-4	Buhalterinės paslaugos			80.00		80.00
	8	2019/01/15	2019-01-15 PVM sąskaita faktūra IZ Nr. 0003	Prekės pardavimas(per banką)	1200.00				0.00
			Viso per mėnesį		1585.35	1031.55	138.57	40.45	1210.57
METŲ SUVESTINĖ					1585.35	1031.55	138.57	40.45	1210.57

Asmens duomenų apsaugos reikalavimai veikloje

- Pagal naujas taisykles duomenų valdytojai yra atsakingi ne tik už savo surinktus ir laikomus duomenis savo pačių platformose, bet ir už duomenis, kuriais jie dalijasi su partneriais, kad juos tvarkytų jų vardu.
- Duomenų valdytojai, kurie ES naudotojų asmeninę informaciją dalijasi su kita bendrove ar fiziniu asmeniu vykdančiu veiklą (net ir ją saugo), turi tai padaryti per oficialią sutartį, kuria konkrečiai apibrėžiama, kaip duomenis gali naudoti paskirtas duomenų tvarkytojas.

- PRIMENAME, kad Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (toliau – BDAR), yra taikomas su ES piliečiais susijusių asmens duomenų tvarkymui, kurį atlieka fizinis asmuo, įmonė ar organizacija.
- Jis netaikomas mirusių ar juridinių asmenų asmens duomenų tvarkymui.
- Taisyklės netaikomos duomenims, kuriuos asmuo tvarko tik asmeniniais tikslais arba savo namuose vykdomos veiklos tikslais, su sąlyga, kad nėra jokio ryšio su profesine ar komercine veikla.
- Jeigu asmuo naudojasi asmens duomenimis ne asmeniniais tikslais, o, pavyzdžiui, socialinei, kultūrinei ar finansinei veiklai, privaloma laikytis asmens duomenų apsaugos teisės akto.

Atsiminkite !!!

Pagal BDAR yra teisė:

- prašyti ištaisyti Duomenų subjekto duomenis, jeigu jie yra neteisingi, neišsamūs arba netikslūs;
- nesutikti, kad būtų tvarkomi Duomenų subjekto duomenys, jeigu Duomenų subjekto duomenų tvarkymo pagrindas yra teisėti interesai;
- gauti informaciją apie tai kokius, veiklos vykdytojas tvarko Duomenų subjektų duomenis ir, jei taip, susipažinti su jais;
- atšaukti savo sutikimą tvarkyti Duomenų subjekto duomenis (būti pamirštam);
- Duomenų subjektas turi teisę atsisakyti , kad būtų tvarkomi asmens duomenys tiesioginės rinkodaros tikslais, ir turi teisę nenurodyti tokio nesutikimo motyvų.

Prievolės susijusios su PVM, mokesčių apskaičiavimas, socialinės garantijos

GPM – MOKESTIS

Individualios veiklos apmokestinamosios pajamos (apskaičiuotos iš pajamų atėmus faktiškai patirtas išlaidas arba leidžiamais atskaitymais pripažįstant sumą, lygią 30 proc. gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų), **neviršijančios 20 000 eurų** per

kalendorinius metus, pritaikius atitinkamas formules, faktiškai apmokestinamos **5 proc.** dydžio pajamų mokesčiu.

Apmokestinamosioms pajamoms **viršijus 20 000 eurų** ribą, pajamų mokesčio dydis atitinkamai didėja nuo **5 proc. iki 15 proc.** Apmokestinamosioms pajamoms pasiekus **35 000 eurų** sumą, pajamoms taikomas **15 proc.** mokesčio tarifas.

Fiziniai asmenys, vykdantys individualią veiklą pagal pažymą, kas mėnesį moka 6.98 proc. (2019 m. 38.74 Eur), (2020 m. 42,37 Eur) procentų minimaliosios mėnesinės algos dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas. Įmoka už atitinkamą mėnesį turi būti sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos.

Kas mėnesį įmokų galima nemokėti, jeigu individualią veiklą pagal pažymą vykdantys asmenys tuo pačiu metu dirba pagal darbo sutartis ar kitais pagrindais ir/ar yra individualių įmonių savininkai, ūkinių bendrijų tikrieji nariai, mažųjų bendrijų nariai ir už juos mokamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos arba jie privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti valstybės lėšomis.

Nuo VSD įmoku, atleidimas galioja niekada nevykdžiusiems veiklos su verslo liudijimu ar IDV pažymą pirmuosius veiklos vykdymo metus.

<http://www.ktlk.lt/gyventojams/psd/apdrausti-asmenys/>

Papildomai kaupiamas 1,8 ar 3 proc. pensijoms, individualią veiklą vykdančiam nepriskiriamos prie leistinių atskaitymų.

Nuo 2020 m. Papildomai kaupiamas 2,1 ar 3 proc.

•VSD einamųjų įmokų kodas 292, PSD 313
įmokos už praėjusius metus VSD ir PSD 343

•Gyventojų, kurie verčiasi IV pagal pažymą, PSD ir VSD įmokas administruoja SODRA (konsultacijos telefonu 1883, išsami informacija SODROS tinklalapyje

• <http://www.sodra.lt/surenkamosios-saskaitos>

- Stažas skaičiuojamas pagal pajamas ir nuo jų sumokėtas įmokas. Jei per 1 metus uždirbama mažiau nei 12 MMA ir sumokama mažiau mokesčių, nesukaupiamas 1 metų stažas.
- Dirbti ne visu etatu šalies įstatymai nedraudžia, tačiau kiekvienam dirbančiam žmogui svarbu, kad būtų oficialiai į apskaitą įtraukiamas visas jo realiai dirbamas laikas, o, dirbant visą darbo dieną ir visą mėnesį, atlyginimas negali būti mažesnis nei Vyriausybės nustatytas minimumas – **nuo 2019 m. 555 eurai, nuo 2020 m. 607 eurai.**
- Oficialiai deklaruojant ne visą darbo užmokestį nukenčia ne tik stažas, bet ir socialinės garantijos – gaunamos mažesnės, nuo deklaruojamų pajamų skaičiuojamos ligos, nedarbo, motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros išmokos.
- Savo sukaupą stažą galite pasitikrinti prisijungę prie asmeninės „Sodros“ paskyros adresu <https://gyventojai.sodra.lt>

ĮMOKŲ PASKAIČIAVIMAS UŽ 2019 METUS

Asmuo gavo 20 000 Eur. individualios veiklos pajamų, kaupdamas faktines išlaidas asmuo pripažįsta sumą lygia 12 000 Eur.

Mokėtinos įmokos apskaičiuojamos taip:

$$20\,000 - 12\,000 = 8\,000$$

$$\text{VSD ir PSD įmokų bazė: } 8\,000 - 10\text{proc.} = 7200$$

$$\text{Mokėtinos VSD įmokos } 7200 * 12,52\% = 901,44$$

$$\text{Mokėtinos PSD įmokos } 7200 * 6,98\% = 502,56$$

$$\text{GPM įmokos } (8000 - 901,44 - 502,64) * \text{nuo } 5\% \text{ iki } 15\% = 329,80$$

$$\text{mokesčių viso } (1733,80)$$

Jei asmuo per metus mokėjo VSD ar PSD įmokas, tai tokiu atveju turi sumokėti mokėtinų ar jau sumokėtų įmokų skirtumą.

ĮMOKŲ PASKAIČIAVIMAS su 30% atskaitymais

Asmuo gavo 17 000 Eur. individualios veiklos pajamų, kaupdamas faktines išlaidas asmuo patyrė sumą lygia 3500 Eur. Tačiau vyriausybės nustatyta 30 % atskaitymų suma viršija gyventojo sukauptas išlaidas ir sudaro 5100 Eur.

Mokėtinos įmokos apskaičiuojamos taip

$$17\,000 - 5100 = 11\,900$$

$$\text{VSD ir PSD įmokų bazė: } 11\,900 - 10\% = 10710$$

$$\text{Mokėtinos VSD įmokos } 10710 * 12,52\% = 1340.89$$

$$\text{Mokėtinos PSD įmokos } 10710 * 6,98\% = 747.56$$

$$\text{GPM įmokos } 11\,900 * 5\% = 595 \text{ (viso 2683.45)}$$

Jei asmuo per metus mokėjo VSD ar PSD įmokas, tai tokiu atveju turi sumokėti mokėtiną ar jau sumokėtų įmokų skirtumą

Gyventojai, besiverčiantys individualia veikla, privalo registruotis PVM mokėtojais tuomet, kai bendra atlygio už vykdant ekonominę veiklą (kaip ji apibrėžta Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 2 straipsnio 8 dalyje) **šalies teritorijoje** patiektas prekes ir/arba suteiktas paslaugas suma per metus (paskutiniuosius 12 mėnesių) viršijo **45 000 eurų**.

Kai gyventojas gauta (gautina) bendra atlygio suma **per metus (paskutiniuosius 12 mėnesių)** neviršija **45 000 eurų**, tai jis gali registruotis PVM mokėtojais savanoriškai.

45 000 eurų atlygio ribą yra atsižvelgiama į visą apskaičiuotą gautą (gautiną) atlygį už gyventoją **šalies teritorijoje patiektas** prekes (suteiktas paslaugas), neatėmus jo paties sumokėto arba mokesčių išskaičiuojančio asmens sumokėto pajamų mokesčio sumos.

Gyventojas, apskaičiuodamas savo 12 paskutiniųjų mėnesių atlygį iš vykdomos ekonominės veiklos, į **45 000 eurų** ribą **neturi įtraukti** atlygio **gauto (gautino) iš prekių tiekimo (paslaugų teikimo) už šalies teritorijos ribų**.

Asmenys, kurie Lietuvoje iš kitų ES narių įsigyja prekių, kurių vertė per paskutinius kalendorinius metus buvo didesnė nei 14000 € ir tikėtina, kad einamaisiais kalendoriniais metais įsigytų prekių vertė bus didesnė **nei 14000 €**.

AČIŲ UŽ DĖMESĮ

<https://www.facebook.com/DokumentuValdymoIrArchyvavimoSeminarasKaune/>